

U Irigu i njegovoj okolini nalazi se polovina srednjovekovnih fruškogorskih manastira, podignutih u intervalu između XV i XVI veka, koji su jedan od njegovih najvećih dragulja.

U manastiru Novo Hopovo (1573) otvorena je prva škola na ovim prostorima. Karlovačkim mirom (1699) ovi krajevi se oslobađaju turske, ali ih zamenjuje austrijska okupacija, koja će trajati do 1918. godine.

Irig je i prvi grad u Sremu koji 1760. od cara Leopolda dobija pravo na držanje dva vašara godišnje, što utiče na razvoj zanatstva i trgovine i snaženju ekonomske moći grada, kada Irig postaje najznačajniji sremski grad i nezvanična fruškogorska prestonica. U njegovoj okolini je 1770. zabeležena po svemu jedinstvena, u narodu poznata „Guslarska škola" ili „Slepačka akademija", koja je trajala više od jednog veka. Nju su činili slepi guslari koji su svirali u gusle i pevali epske pesme. U XVIII veku Irig je imao više stanovnika nego tadašnji Beograd, ali se posle „iriške kuge" (1795/96) više nikad nije oporavio i bilo mu je potrebno pedeset godina da bi vratio broj stanovnika od pre epidemije.

Godine 1829. u Irigu je osnovana „Podluško-sremska biblioteka“, a 1842. prva „Srpska čitaonica“ u Srba. Postepena izolacija od glavnih putnih pravaca uticala je na smanjenje broja trgovaca i zanatlija. Nedostatak industrijalizacije, posebno pojava filoksere (1885-1895), uništila je gotovo sve vinograde, glavnu poljoprivrednu granu opštine.

Godine 1929. u Irigu je osnovana „Fruškogorska voćarsko-vinogradarska zadruga", koja već iduće godine podiže Iriški podrum. Zadruga će biti veoma zaslužna u obnavljanju proizvodnje voća i vinove loze ne samo u Irigu, već i na celoj ovoj teritoriji.

I opet je Irig, poslednju deceniju, pretendent za prestonicu, sada vinsku, jer sa 10 registrovanih vinarija (od kojih su Vinarija „Kovačević“, „Deurić“ i „Mačkov podrum“ prerasle nacionalne okvire), sa oko 250 ha zasada vinove loze, i nekoliko vinskih manifestacija, od kojih su najpoznatije Pudarski dani, Dani vina u Rivici, i od pre dve godine, jedinstven Dan mladog vina Portugizera - Svatovca, najagilnija u reprezentovanju svojih resursa.

Direktor Agencije za ruralni razvoj opštine Irig, gospodin Fedor Pušić, kaže da je ovo od davnina bio označen kao poznat voćarsko-vinogradarski rejon bogate kulturne tradicije, pre svega mesto gde se proizvodilo kvalitetno vino i zato je opština u svojoj Strategiji razvoja, turizam i poljoprivredu stavila na prvo mesto.

- Smatramo da, kada je poljoprivreda u pitanju, treba da forsiramo preradu poljoprivrednih proizvoda, prvenstveno voća i grožđa. Kada je u pitanju turizam, akcenat stavljamo na agroturizam, ekoturizam, manifestacioni, gastonomski, vinski, i posebno banjski turizam. Zato smo zdušno pozdravili prelazak manifestacije Dan mladog vina Portugizera - Svatovca iz Novog Sada, koji će ove godine biti održan po drugi put u Irigu iz kojeg nije trebao

ni da ode. Preko ove manifestacije želimo da upotpunimo turističku prazninu i ponudimo turistima sa raznih strana, dodatni sadržaj. Manifestacija će promocijom vinarstva i vinogradarstva podstaknuti i učiniti vidljivim druge poljoprivredne proizvode, džemove, marmalade, kobasice, šunke, kulen, sir i ostalog čime se bave mali proizvođači u Irigu, koji će određene količine svojih proizvoda uspeti da plasiraju na samom događaju u Vinskoj ulici, ali i putem kontakata ostvarenih taj dan. Putem manifestacija indirektno se pruža mogućnost mladim proizvođačima da razmišljaju o povećanju proizvodnje i ostanka u maloj sredini. Irig je na 20 km od Novog Sada, 70 od Beograda, sa realnim potencijalima kulturno-istorijskog, gastro-enološkog, banjskog sadržaja za dolazak turista - izjavio je gospodin Pušić.

Iriška i ostale opštine na Fruškoj gori razvijaju se brže od drugih delova zemlje. Ovoj konstataciji je doprinelo i otvaranje prvih srpskih termi, luksuznog banjskog kompleksa „Fruške Terme“, koji će uz postojeće kapacitete Banje Vrdnik, ne samo podići lestvicu razvoja banjskog turizma u Srbiji, već i otvoriti prostor za plasman svih lokalnih proizvoda.

Po rečima gospodina Pušića, izuzetno je važno da sve to prati ponuda seoskih domaćinstava. Trenutno je u toku adaptacija nekoliko salaša za prijem turista. Poljoprivredna gazdinstva se takođe uključuju u turističku priču proširujući svoje objekte smeštajnim kapacitetima, kako bi ispunili uslove i imali dodatnu ponudu smeštaja i hrane.

Ono što naš sagovornik posebno naglašava je da iriška opština ne planira ulagnja u industrijsku zonu, već je isključivo bazirana na razvoj poljoprivrede i turizma, vest koja će svakako mnoge obradovati.

